

นิทานสุภาษิตจีน (32)

成语故事 (三十二)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้ คือ 疑邻盗斧 / 疑鄰盜斧 yí lín dào fǔ อี หลิน เต่า ผู้ คำว่า 疑 yí อี มาจากคำว่า 怀疑 huái yí หวาย อี แปลว่า ระแวง สงสัย คำว่า 邻 / 鄰 lín หลิน มาจากคำว่า 邻居 / 鄰居 lín jū หลินจู แปลว่า เพื่อนบ้าน คำว่า 盜 dào เต่า แปลว่า ขโมย และคำว่า 斧 fǔ ผู้ แปลว่า ขวาน แปลทั้งสี่คำรวมกันได้ว่า ระแวงเพื่อนบ้านขโมยขวาน ใช้เปรียบเปรยกับคนที่ระแวงสงสัยพฤติกรรมของคนอื่นด้วยจิตใจที่เป็นอคติ แต่คนอื่นนั้นอาจไม่ได้เป็นดังที่เขาคิด สุดท้ายคนที่ทุกข์ก็คือตนเอง ซึ่งมีเรื่องเล่าว่า

เมื่ออดีตนานมาแล้ว ในหมู่บ้านชนบทมีชายสูงอายุคนหนึ่ง มีอาชีพทำนา กับตัดฟันขาย หลังว่างจากงานในนา เขาก็จะเอาขวานคู่ใจเข้าไปตัดไม้ วันหนึ่งหลังจากที่เขาตัดฟันได้ตามต้องการแล้ว เขาก็นำขวานกลับบ้าน แต่เขาสงสัยขวานด้ามนั้นไว้ในป่า ผ่านไปหลายวันเขาจะเข้าไปตัดฟันอีก แต่เขาหาขวานจนทั่วบ้านแล้วก็ไม่พบ วันใดนั้นเขาได้ยินเสียงเพื่อนบ้านกำลังตำหนิลูกชายจอมซี้เกียจที่ไม่ช่วยงานบ้าน เขาแอบคิดว่า ลูกชายของเพื่อนบ้านคนนั้นขโมยขวานไปแน่ๆ ยิ่งคิดก็ยิ่งโกรธแต่ไม่มีหลักฐานเอาผิดได้ เขาจึงเฝ้าคอยติดตามดูพฤติกรรมของลูกชายเพื่อนบ้านอย่างไม่คลาดสายตา ไม่ว่าลูกชายเพื่อนบ้านจะพูดคุย จะเดินจะทำอะไรก็ตาม เขาก็จะเห็นหมด เมื่อยิ่งเฝ้าดูเขาก็ยิ่งไม่ชอบพฤติกรรมของเด็กคนนั้น เขาจึงยิ่งมั่นใจว่าคนขโมยขวานต้องเป็นลูกชายเพื่อนบ้านแน่ๆ เขาจึงระมัดระวังตัวยิ่งขึ้น เพราะกลัวเด็กคนนั้นจะมาขโมยของในบ้านอีก วันหนึ่งเขาไปเก็บฟืนในป่า เขาจึงได้เจอ

(ที่มาภาพ: <http://baike.sogou.com/>)

ขวานด้ามนั้น ทำให้เขาใจตันที่ว่าความจริงขวานของเขาไม่ได้ถูกลูกชายเพื่อนบ้านขโมยไป แต่ตัวเองทำลืมไว้ต่างหาก เมื่อคิดได้เขารู้สึกอายต่อความคิดให้ร้ายที่มีต่อคนอื่น นับแต่นั้นมาเมื่อเขาได้ยินหรือได้เห็นพฤติกรรมของเด็กคนนั้น เขาก็กลับคิดว่า เด็กคนนั้นไม่มีอะไรที่เหมือนขโมยเลย

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

这个成语指那些不注重事实根据的人，常常对别人或者对事情胡乱猜疑。

這個成語指那些不注重事實根據的人，常常對別人或者對事情胡亂猜疑。

zhè gè chéngyǔ zhǐ nà xiē bú zhù zhòng shì shí gēnjù de rén, chángcháng duì bié rén huòzhě duì shìqíng húluàn cāiyí.

เจอ เกอะ เิงยหฺว่ จื่อ น้า เซีย ฎู จู๋ จัง ฉื่อ เกินจวี่ เตอะ เหริน, ฉางฉาง ตู๋ เปีย เหริน หัวเจอะ ตู๋ ฉื่อ ฉิง หูลู่วัน ไชอี.

สุภาชีวิตนี้ชี้ให้เห็นว่าคนบางจำพวกไม่ชอบให้ความสำคัญต่อความเป็นจริงของมูลเหตุ มักจะใช้วิธีการคาดเดาต่อผู้อื่นหรือต่อเหตุการณ์แทน

ดังนั้นการตัดสินคนคนหนึ่งว่าเป็นเช่นไร สำคัญที่เราเมื่อคิดหรือไม่ เพราะหากใจเรามีภาพแบบนั้นแล้ว มันก็จะสร้างภาพในสมองให้มองคนเป็นเช่นนั้น โดยเฉพาะในหน่วยงานที่มีคนจำนวนมาก หัวหน้าที่มีอำนาจตัดสินลูกน้อง หากไม่ระวังจุดนี้แล้ว การตัดสินใจของหัวหน้า อาจทำลายลูกน้องโดยไม่รู้ตัว

ตัวอย่างประโยคที่สามารถนำไปปรับใช้

一个家庭的关系，如果夫妻间的相互猜疑真是一种典型的疑邻盗斧的心态。

一個家庭的關係，如果夫妻間的相互猜疑真是壹種典型的疑鄰盜斧的心態。

Yī gè jiātíng de guānxi, rúguǒ fūqī jiān de xiānghù cāiyí zhēn shì yī zhǒng yínlín dào fǔ de xīntài.

อีเก้อ เจียถึง กวาน ซี, หูกัว ฟุซี เจียน เตอะ เซียงหู้ ไชอี เจิน ฉื่อ อี้ จัง เตียนสิง เตอะ อี้ หลิน เต้า ฝู เตอะ ซินไท่.

ความสัมพันธ์ในครอบครัว หากสามีภรรยาต่างมีความเคลือบแคลงสงสัยต่อกันแล้ว ก็จะมีสภาพดังสุภาชีวิตระแวงเพื่อนบ้านขโมยขวานนั่นเอง

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง